EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 19.2.2025
COM(2025) 51 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

maataloustukirahaston menoista

Varojärjestelmä 7-12/2024

1. TAULUKKO MÄÄRÄRAHOJEN ALUSTAVASTA KÄYTÖSTÄ 31.12.2024

Tässä kertomuksessa esitetään alustavat tiedot maataloustukirahaston vuoden 2024 talousarvion toteutumisesta 31.12.2024. Yksityiskohtaiset tiedot löytyvät jäljempänä olevasta taulukosta.

Toteutumisen tasoa verrataan vastaaviin vuoden 2024 talousarvioon sisältyviin määrärahoihin.

Varainhoitovuosi 2024 [1]
MAATALOUSTUKIRAHASTON MÄÄRÄRAHOJEN ALUSTAVA KÄYTTÖ 31.12.2024

miljoonaa euroa

		Talousarviomäärärahat [2]	Menot 15.10.2024	Ennuste komission suorista menoista 31.12.2024 saakka	Varainhoitovuoden 2024 kokonaismenot	Käyttö	Menojen ja määrärahojen välinen erotus	
		milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	milj. euroa	%	%	milj. euroa
		A	B	C	D = B + C	E = D/A	F = E – 100 %	G = D – A
	Menot	***40 517,3***	***40 710,0***	***98,5***	***40 808,5***	***100,7%***	***0,7%***	***291,2***
08 01	***Maatalous- ja meripolitiikka -klusterin hallinnolliset tukimenot***	***4,9***	***4,2***	***0,7***	***4,9***	***100,0%***	***0,0%***	***0,0***
08 01 01	**Euroopan maatalouden tukirahaston tukimenot**	**4,9**	**4,2**	**0,7**	**4,9**	**100,0%**	**0,0%**	**0,0**
08 02	***Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto) (*)***	***40 512,4***	***40 705,9***	***97,8***	***40 803,6***	***100,7%***	***0,7%***	***291,2***
08 02 01	**Maatalousalan varaus**	**516,5**	**465,5**		**465,5**	**90,1%**	**-9,9%**	**-51,0**
08 02 02	**YMP:n strategiasuunnitelmien mukaiset alakohtaiset interventiotyypit**	**1 294,2**	**1 053,5**		**1 053,5**	**81,4%**	**-18,6%**	**-240,7**
08 02 02 01	Hedelmä- ja vihannesala	335,0	413,6		413,6	123,5%	23,5%	78,6
08 02 02 02	Mehiläishoitoala	60,0	52,7		52,7	87,8%	-12,2%	-7,3
08 02 02 03	Viiniala	835,0	538,2		538,2	64,5%	-35,5%	-296,8
08 02 02 04	Humala-ala	2,2	2,2		2,2	100,0%	0,0%	0,0
08 02 02 05	Oliiviöljyn ja syötäväksi tarkoitettujen oliivien ala	45,0	38,8		38,8	86,2%	-13,8%	-6,2
08 02 02 06	Muut alat	17,0	7,9		7,9	46,7%	-53,3%	-9,1
08 02 03	**YMP:n strategiasuunnitelmiin kuulumattomat markkinoihin liittyvät menot**	**1 481,6**	**1 682,2**	**23,0**	**1 705,1**	**115,1%**	**15,1%**	**223,5**
08 02 03 01	POSEI ja Egeanmeren pienet saaret (lukuun ottamatta suoria tukia)	226,0	228,4		228,4	101,1%	1,1%	2,4
08 02 03 02	Maataloustuotteiden menekinedistäminen – Yhteistyössä hallinnoitavat yhden jäsenvaltion ohjelmat	80,7	82,9		82,9	102,7%	2,7%	2,2
08 02 03 03	Maataloustuotteiden menekinedistäminen – Komission suoraan hallinnoimat usean jäsenvaltion ohjelmat ja toimet	96,9	73,9	23,0	96,9	100,0%	0,0%	0,0
08 02 03 04	Koulujakelujärjestelmät	180,0	182,3		182,3	101,3%	1,3%	2,3
08 02 03 05	Oliiviöljy	p.m.	-0,1		-0,1			
08 02 03 06	Hedelmät ja vihannekset	715,0	735,0		735,0	102,8%	2,8%	20,0
08 02 03 07	Viini	183,0	379,7		379,7	207,5%	107,5%	196,7
08 02 03 08	Mehiläishoito	p.m.	0,0		0,0			
08 02 03 09	Humala	p.m.	0,0		0,0			
08 02 03 10	Julkista ja yksityistä varastointia koskevat toimenpiteet	p.m.	0,0		0,0			
08 02 04	**YMP:n strategiasuunnitelmien mukaiset suorien tukien interventiotyypit**	**36 296,2**	**36 904,3**		**36 904,3**	**101,7%**	**1,7%**	**608,1**
08 02 04 01	Kestävyysperusteinen perustulotuki (** s.2)	18 282,2	18 966,8		18 966,8	103,7%	3,7%	684,6
08 02 04 02	Kestävyysperusteinen täydentävä uudelleenjakotulotuki	3 917,0	4 012,4		4 012,4	102,4%	2,4%	95,4
08 02 04 03	Nuorten viljelijöiden täydentävä tulotuki	670,0	700,9		700,9	104,6%	4,6%	30,9
08 02 04 04	Ilmasto- ja ympäristöjärjestelmät	8 698,0	8 586,8		8 586,8	98,7%	-1,3%	-111,2
08 02 04 05	Tuotantosidonnainen tulotuki	4 485,0	4 412,9		4 412,9	98,4%	-1,6%	-72,1
08 02 04 06	Puuvillan lajikohtainen tuki	244,0	224,5		224,5	92,0%	-8,0%	-19,5
08 02 05	**YMP:n strategiasuunnitelmiin kuulumattomat suorat tuet *****	**444,0**	**523,0**		**523,0**	**117,8%**	**17,8%**	**79,0**
08 02 05 01	POSEI ja Egeanmeren pienet saaret (suorat tuet)	444,0	441,3		441,3	99,4%	-0,6%	-2,7
08 02 05 02	Yhtenäisen pinta-alatuen järjestelmä	p.m.	5,1		5,1			
08 02 05 03	Uudelleenjakotuki	p.m.	0,7		0,7			
08 02 05 04	Perustukijärjestelmä	p.m.	37,2		37,2			
08 02 05 05	Tuki ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisille maatalouskäytännöille	p.m.	25,2		25,2			
08 02 05 06	Viljelijöille luonnonhaitta-alueilla myönnetyt tuet	p.m.	0,0		0,0			
08 02 05 07	Nuorten viljelijöiden tuki	p.m.	1,7		1,7			
08 02 05 08	Puuvillan lajikekohtainen tuki	p.m.	0,6		0,6			
08 02 05 09	Vapaaehtoinen tuotantosidonnainen tuki	p.m.	10,6		10,6			
08 02 05 10	Pienviljelijäjärjestelmä	p.m.	0,7		0,7			
08 02 06	**Toimintastrategia, koordinointi ja auditointi**	**379,4**	**76,6**	**74,8**	**151,5**	**39,9%**	**-60,1%**	**-227,9**
08 02 06 01	Jäsenvaltioiden hyväksi tehtävät rahoitusoikaisut tilien tarkastamista ja hyväksymistä sekä sääntöjenmukaisuustarkastusta koskevien päätösten perusteella	250,9	23,0		23,0	9,2%	-90,8%	-227,9
08 02 06 02	Riitojenratkaisu	p.m.	0,0		0,0			
08 02 06 03	Maataloustukirahasto – Operatiivinen tekninen apu	128,5	53,7	74,8	128,5	100,0%	0,0%	0,0
08 02 99	**Aikaisempien ohjelmien ja toimien loppuun saattaminen *****	**100,5**	**0,7**		**0,7**	**0,7%**	**-99,3%**	**-99,8**

[1] Varainhoitovuosi = 16.10.2023–15.10.2024, mutta komission suoraan hallinnoimat menot mahdollisia 31.12.2024 asti.

[2] Koskee maksusitoumusmäärärahoja.

*** Alamomenttien 08 02 05 02–08 02 05 10 yhteenlaskettujen määrärahojen arvio esitetään momentissa 08 02 99. Niitä siirretään kuukausittain kattamaan menot, joita tarvitaan momenttiin 08 02 05 kuuluvissa alamomenteissa.

		Talousarviomäärärahat (2)	Menot / käyttötarkoitukseensa sidotut tulot 15.10.2024	Käyttö	Kulutusprofiili lokakuussa		Käytön ja profiilin välinen erotus	
		milj. euroa	milj. euroa	%	%	milj. euroa	%	milj. euroa
		A	B	C = B/A	D	E = D * A	F = C - D	G = B - E
	(*) Maatalousalan varaus, mukaan lukien varainhoitovuodelta 2023 siirretyt 315,5 miljoonaa euroa							
08 02 01	Maatalousalan varaus - mukaan lukien edelliseltä varainhoitovuodelta siirretty määrä	832,0	465,5	56,0%				
	(**) Ainoastaan tiedoksi: alkuperäisistä määrärahoista ja käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista toteutetut menot							
08 02 04 01	Kestävyysperusteinen perustulotuki - mukaan lukien käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	19 022,0	18 966,8	99,7%	100,0%	19 022,0	-0,3%	-55,2
	Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	***739,8***	***896,5***	***121,2%***				
6 2 0 0 ****	Euroopan maatalouden tukirahasto - käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka ennakoidaan kerättävän varainhoitovuonna	400,0	556,2	139,1%				
	Edelliseltä varainhoitovuodelta siirretyt käyttötarkoitukseensa sidotut tulot	339,8	340,3	100,1%				

(1) Varainhoitovuosi = 16.10.2023–15.10.2024, mutta komission suoraan hallinnoimat menot mahdollisia 31.12.2024 asti.

(2) Koskee maksusitoumusmäärärahoja.

**** Kestävyysperusteisen perustulotuen käyttötarkoitukseensa sidotut tulot talousarviomäärärahojen tarpeen vähentämiseksi.

2. VUODEN 2024 MAATALOUSALAN VARAUSTA KOSKEVAT HUOMAUTUKSET

Vuonna 2024 maatalousalan varaus oli 832 miljoonaa euroa, mukaan lukien 315,5 miljoonan euron siirtäminen vuoden 2023 talousarviosta. On hyväksytty viisi toimenpidettä, joiden arvo on yhteensä 295 miljoonaa euroa[1]. Jäsenvaltiot eivät ilmoittaneet määriä kolmannen ja neljännen toimenpiteen osalta varainhoitovuonna 2024, ja viimeinen (viides) toimenpide hyväksyttiin varainhoitovuoden lopussa. Näin ollen

[1] Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2023/2820, annettu 15 päivänä joulukuuta 2023, kiireellisestä rahoitustuesta luonnonkatastrofeista kärsineille maatalousaloille Kreikassa ja Sloveniassa (EUVL L, 2023/2820, 18.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/2820/oj),
komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2024/453, annettu 5 päivänä helmikuuta 2024, muna- ja siipikarjanliha-alojen poikkeuksellisista markkinatukitoimenpiteistä Italiassa (EUVL L, 2024/453, 6.2.2024,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/453/oj),
komission delegoitu asetus (EU) 2024/1995, annettu 19 päivänä heinäkuuta 2024, väliaikaisesta poikkeuksellisesta erityisestä tislaustoimenpiteestä Portugalin viinialan markkinahäiriön korjaamiseksi markkinointivuonna 2024/2025 (EUVL L, 2024/1995, 22.7.2024,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1995/oj),
komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2024/2030, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 mukaisesti myönnettävästä kiireellisestä rahoitustuesta epäsuotuisista sääoloista kärsineille hedelmä- ja vihannesalalle sekä viinialalle Itävallassa, Tšekissä ja Puolassa (EUVL L, 2024/2030, 24.7.2024,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2030/oj),
komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2024/2675, annettu 10 päivänä lokakuuta 2024, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013 mukaisesti myönnettävästä kiireellisestä rahoitustuesta epäsuotuisista sääoloista kärsineille maatalousaloille Bulgariassa, Saksassa, Virossa, Italiassa ja Romaniassa (EUVL L, 2024/2675, 10.10.2024,
ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2675/oj).

nämä toimenpiteet, joiden arvo on 196,7 miljoonaa euroa, rahoitetaan yksinomaan vuoden 2025 maatalousalan varauksesta.

Vuoden 2024 talousarviossa on ilmoitettu yhteensä 465,5 miljoonaa euroa maksuja. Loput 366,5 miljoonan euron määrärahat siirretään vuoden 2025 talousarvioon.

3. MAATALOUSTUKIRAHASTON VUODEN 2024 TALOUSARVION ALUSTAVAA TOTEUTUMISTA KOSKEVIA KOMMENTTEJA

YMP:n strategiasuunnitelmien mukaisten alakohtaisten interventiotyyppien (08 02 02) lopullinen täytäntöönpano on budjetoitua vähäisempää (–18,6 prosenttiyksikköä), mutta se on parantunut merkittävästi edelliseen varainhoitovuoteen verrattuna (–78,7 prosenttiyksikköä vuoden 2023 lopussa).

Alakohtainen vajaakäyttö johtuu muun muassa siitä, että jäsenvaltiot tarvitsevat aikaa mukautuakseen vuodesta 2023 voimassa olleeseen politiikkaan, sekä kriisien kasautumisesta viime vuosina ja muuttuvista kysyntämalleista (sisä- ja ulkomarkkinoilla).

Sen sijaan YMP:n strategiasuunnitelmiin kuulumattomat markkinoihin liittyvät menot (08 02 03) ovat budjetoitua suuremmat (15,1 prosenttiyksikköä), mikä kompensoi suurelta osin YMP:n strategiasuunnitelmien määrärahojen vajaakäyttöä.

Vaikka vuosi 2024 oli YMP:n strategiasuunnitelmien mukaisten uusien suorien tukien interventioiden ensimmäinen täytäntöönpanovuosi, näiden järjestelmien täytäntöönpano on ollut erinomaista ja hyvin lähellä talousarvion mukaista määrää (99,6 prosenttiyksikköä talousarvion mukaisista määrärahoista ja käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista).

Maataloustukirahaston vuoden 2024 talousarviomäärärahojen alustavat menot, mukaan lukien arvioidut, 31. joulukuuta 2024 mennessä täysin toteutuneisiin komission suoraan hallinnoimiin toimiin liittyvät menot, johtavat 291,2 miljoonan euron (0,7 prosentin) ylikäyttöön verrattuna hyväksyttyihin talousarviomäärärahoihin. Kun otetaan huomioon käytettävissä olevat 896,5 miljoonan euron käyttötarkoitukseensa sidotut tulot sekä maatalousalan varaukseen siirretyt 315,5 miljoonaa euroa, maataloustukirahaston määrärahojen vajaakäyttö on yhteensä 920,9 miljoonaa euroa.

Tämä maataloustukirahaston kokonaisylijäämä sisältää 366,5 miljoonaa euroa maatalousalan varauksesta peräisin olevia määrärahoja, jotka siirretään asetuksen (EU) 2021/2116 16 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti vuoden 2025 maatalousalan varaukseen.

Jäljelle jäävä 554,4 miljoonan euron ylijäämä merkitsee maataloustukirahaston käyttötarkoitukseensa sidottuja lisätuloja (C4), jotka siirretään vuodelta 2024 vuodelle 2025, mikä vähentää vuoden 2025 talousarviossa tarvittavien määrärahojen määrää.